

Història d'Espanya	
NOM DE LA PROFESSORA	Ignasi Bea Seguí, Júlia Camps Turu
NIVELL	2n Batxillerat
MAIL DE CONTACTE	ignasi.bea@ducdemontblanc.cat julia.camps@ducdemontblanc.cat

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES
Competència 1 Aplicar els procediments de la recerca històrica a partir de la formulació de preguntes i l'anàlisi de fonts, per interpretar el passat, formar-se un criteri propi a partir del contrast d'informacions i desenvolupar el pensament crític. Competència 2 Analitzar de forma crítica i comparar els diferents règims polítics de la contemporaneïtat i la construcció de l'estat de dret per participar de manera respectuosa i compromesa en activitats comunitàries que promoguin la convivència, la cohesió social i l'equitat, posant en valor els principis democràtics. Competència 3 Identificar la pluralitat nacional, cultural i lingüística per respectar els sentiments de pertinença, l'existència d'identitats múltiples i desenvolupar l'empatia i el respecte com a base de la convivència en una societat democràtica. Competència 4 Analitzar l'evolució econòmica de l'Estat espanyol i els seus efectes, relacionar-la amb la desigualtat social i territorial, percebre la natura dels canvis en el món actual i actuar amb criteris de sostenibilitat i de manera crítica i compromesa per a la millora de la societat i de l'entorn. Competència 5 Analitzar la societat espanyola, els canvis i les continuïtats al llarg del temps, en relació amb l'evolució de la població, els nivells i les formes de vida i treball i els moviments i conflictes socials, per valorar els progressos i

les limitacions per avançar en l'equitat, la justícia i la cohesió social.

Competència 8 Analitzar els processos i els fenòmens històrics des de la perspectiva de gènere i la investigació sobre el moviment feminista, per visibilitzar-ne la presència dins la història, promoure actituds en defensa de la igualtat i rebutjar qualsevol forma de discriminació i violència.

SABERS

Aproximació a la història

- Ús de **fonts històriques** diverses per a la construcció del coneixement sobre el passat recent.
- **Anàlisi de textos**, interpretació i elaboració de mapes, esquemes i síntesis, representació de gràfics i interpretació d'imatges a través de mitjans digitals.
- Identificació dels **components econòmics, socials, polítics i culturals** que intervenen en els processos històrics i anàlisi de les interrelacions que s'hi produeixen per elaborar explicacions sobre els fets. Anàlisi de les interpretacions historiogràfiques sobre determinats processos i esdeveniments rellevants de la història d'Espanya.
- Aplicació de l'**argumentació històrica** en la interpretació de fets i fenòmens.
- Relació entre la **cronologia històrica** general i la història personal, familiar i comunitària.
- Valoració del paper de les persones, individualment i col·lectivament, com a subjectes de la història i exercitació de l'**empatia històrica**, especialment amb col·lectius minoritzats.

Societats en el temps

- Anàlisi i sistematització dels **fets polítics més rellevants** de la construcció de l'estat liberal a Espanya. Identificació de l'impacte de la guerra del Francès i anàlisi dels punts més significatius de la Constitució de Cadis, en comparació amb altres textos constitucionals posteriors.
- Interpretació dels **canvis en les condicions de vida dels diferents grups socials** aplicant la **perspectiva de gènere**.

SABERS

- Interpretació del **procés d'industrialització** al segle XIX i de les transformacions econòmiques, demogràfiques, socials i culturals.
- Caracterització del naixement i de l'evolució del **moviment obrer**, en la seva pluralitat de manifestacions. Identificació de les singularitats de la industrialització i de la lluita obrera a Catalunya.
- Anàlisi i caracterització del **règim polític de la Restauració** i de la seva crisi, així com de l'oposició al sistema i el sorgiment de noves cultures polítiques: de la **Primera República** a la **Segona República**.
- Interpretació del procés de recuperació de la **identitat nacional** i dels orígens i de l'evolució del catalanisme polític i de les realitzacions de la Mancomunitat de Catalunya.
- Sistematització de les **fases polítiques de la Segona República** i valoració argumentada de la política reformista i les **reaccions antidemocràtiques**. Anàlisi de l'evolució política i de les realitzacions de la **Generalitat republicana**.
- Anàlisi del context de la insurrecció militar i de les fases principals de la **Guerra Civil**. Establiment de relacions amb la situació internacional: l'auge dels totalitarismes i els feixismes, la Segona Guerra Mundial i l'Holocaust.
- Anàlisi de la **situació de Catalunya durant el conflicte**: guerra, revolució i situació de la població civil a la rereguarda. Explicació argumentada del desenllaç de la guerra i de les conseqüències del conflicte: repressió, exili i resistència.
- Identificació dels elements que defineixen la **dictadura franquista** i sistematització de l'evolució política, econòmica i social del franquisme a Catalunya. Anàlisi de la dictadura franquista en relació amb l'àmbit europeu i internacional. Interpretació del paper de les migracions internes i externes.
- Anàlisi de la **repressió** política, ideològica i social en el conjunt d'Espanya i de la repressió identitària. Descripció i valoració de l'evolució de les diverses formes d'oposició al règim franquista i reconeixement del paper de la memòria històrica de la lluita per la democràcia.
- Caracterització dels fets més rellevants de la **transició política** cap a l'establiment d'un estat democràtic: limitacions i reptes. Coneixement dels

SABERS

principals ordenaments jurídics d'àmbit autonòmic, estatal, europeu i internacional com a garants de drets i llibertats per a l'exercici de la ciutadania. Anàlisi dels aspectes rellevants de la Constitució Espanyola i de l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

- Descripció del model d'**organització territorial** de l'Estat espanyol.
- Identificació dels trets fonamentals de les **societats democràtiques**, valorant les consecucions de la democràcia en pro de la justícia social. Participació en projectes comunitaris de l'entorn, mostrant empatia i accions de suport a col·lectius en situacions de pobresa, vulnerabilitat i exclusió social.
- Reconeixement del **concepte plurinacional de l'Estat** i de la necessitat de preservació de les llengües i les cultures pròpies com a font de riquesa compartida.
- Distinció i complementarietat entre **la història i la memòria**. Preservació de les memòries plurals de persones i col·lectius de l'entorn proper. Valoració de la funció de la memòria històrica en la construcció del futur.

FUNCIONAMENT DE LA MATÈRIA

És una matèria comuna de segon de batxillerat que es centra en l'estudi de la història contemporània d'Espanya i Catalunya.

• ELS OBJECTIUS DE LA MATÈRIA:

1. Identificar, analitzar i explicar, situant-los adequadament en el temps i en l'espai, els esdeveniments i processos històrics més significatius, tant en l'àmbit d'Espanya en general com de Catalunya en particular al llarg del segle XIX i, sobretot, del segle XX, valorant la seva significació en el procés històric i les seves repercussions en el present.
2. Interpretar de manera àmplia els principals processos econòmics, polítics i socioideològics, així com alguns dels principals problemes històrics que configuren la història de Catalunya en particular i la d'Espanya en general, tenint en compte els referents comuns i les particularitats, dins una visió respectuosa del caràcter plurinacional de l'estat.
3. Referenciar, en el context de la història europea i del món, els principals processos històrics esdevinguts a Catalunya i a Espanya durant el segle XX, tot

relacionant-los, quan calgui, amb les arrels més pròximes del segle XIX.

4. Seleccionar, analitzar i interpretar informació històrica de fonts directes i indirectes, valorar les diverses interpretacions historiogràfiques i realitzar algunes activitats d'indagació i síntesi per obtenir conclusions raonades sobre alguns aspectes de l'evolució històrica de Catalunya i Espanya, aplicant la terminologia apropiada.

5. Conèixer les normes bàsiques que regulen les institucions democràtiques i participar activament, democràticament i críticament, en la cultura, la societat civil i les institucions democràtiques de Catalunya i d'Espanya.

6. Valorar la història com a disciplina i l'anàlisi històrica com un procés en constant reelaboració, i emprar el coneixement històric per argumentar les pròpies idees i revisar-les de manera crítica, tenint en compte nova informació i superant estereotips i prejudicis.

7. Realitzar activitats d'indagació i síntesi en què s'analitzi, contrasti i integri informació diversa, valorar el paper de les fonts i els diferents punts de vista dels historiadors, i comunicar el coneixement històric adquirit per mitjà de diversos suports i amb el rigor intel·lectual requerit.

8. Mantenir una actitud solidària davant els conflictes de la societat actual, tot rebutjant les desigualtats i la intolerància i valorant la pau, els drets humans i la democràcia com a drets fonamentals de tots els éssers humans.

HISTÒRIA D'ESPANYA: SEGON DE BATXILLERAT

• PROGRAMA:

1. La Restauració Borbònica (1875-1931)
2. El catalanisme polític (1833-1931)
3. La Segona República (1931-1936)
4. La Guerra Civil (1936-1939)
5. El Franquisme (1939-1975)
6. La Transició democràtica (1975-1986)

CRITERIS D'AVUACIÓ

Competència 1

1.1 Plantejar-se preguntes i hipòtesis sobre fets o fenòmens històrics, seleccionar, analitzar i obtenir informació de diferents fonts per interpretar el passat de manera crítica, aportant arguments i dades contrastats.

1.2 Comunicar i transferir els coneixements adquirits mitjançant recursos expressius que incorporin formats i llenguatges diversos i la presentació de la informació en mitjans i entorns digitals, així com usar adequadament el vocabulari específic de la història contemporània mitjançant la lectura activa, l'elaboració de textos escrits, les intervencions orals i les produccions audiovisuals, construint un discurs rigorós, coherent i inclusiu.

1.3 Demostrar la comprensió integrada de sabers i mostrar una actitud participativa en el marc de l'exercici d'una ciutadania democràtica

Competència 2

2.1 Reconèixer el llegat democràtic i les accions a favor de la llibertat identificant i comparant els diferents règims polítics des de la fallida de la monarquia absoluta i els inicis de l'estat liberal fins a l'actualitat, i l'evolució de les seves institucions i lleis.

2.2 Identificar i valorar de manera crítica la transició cap a la democràcia, analitzant les ruptures i les continuïtats, mitjançant l'estudi de les memòries plurals.

2.3 Valorar de manera crítica la potencialitat del sistema democràtic actual i els reptes pendents, aportant possibles solucions a les problemàtiques actuals.

Competència 3

3.1 Identificar els diferents processos polítics, socials i culturals que han tingut lloc al llarg de la història en la formació de l'Estat i en la construcció de les diferents nacionalitats i, específicament, en l'evolució del catalanisme.

3.2 Reconèixer i identificar les identitats múltiples existents als territoris per entendre que el respecte dels diferents sentiments de pertinença és la base d'una convivència pacífica en el marc d'un sistema democràtic i plural.

Competència 4

4.1 Analitzar l'evolució econòmica de l'Estat espanyol, els seus diferents ritmes i cicles de creixement, en el context dels països del seu entorn.

4.2 Identificar les conseqüències del creixement econòmic, en els contextos històrics i actualment, analitzant críticament la idea de progrés i valorant els seus efectes pel que fa a la desigualtat social, els desequilibris territorials, la degradació ambiental i les relacions de dependència, reflectint actituds en favor dels objectius de desenvolupament sostenible i comportaments ecosocials.

Competència 5

5.1 Descriure les transformacions socials i les diferents maneres d'organització i participació política que s'han produït del pas de l'Antic Règim a la nova societat de classes, analitzant el sorgiment i l'evolució del concepte de ciutadania i les noves formes de relació social, identificant les desigualtats i la concentració del poder en determinats grups socials.

5.2 Analitzar de manera multicausal l'evolució demogràfica de l'Estat espanyol, la desigual distribució de la població i el paper de les migracions interiors i exteriors i els exilis en la història contemporània d'Espanya.

5.3 Caracteritzar el naixement i l'evolució del moviment obrer durant els segles XIX i XX, interpretant les causes de la conflictivitat social i laboral i la seva articulació en moviments socials i polítics.

5.4 Deduir, per mitjà de l'estudi crític de notícies i dades estadístiques, l'evolució de la societat, identificant els èxits i els retrocessos experimentats i les mesures adoptades per les institucions fins al present, l'evolució dels nivells de vida i de benestar, així com els límits i reptes de futur, des d'una perspectiva solidària a favor dels col·lectius més vulnerables.

Competència 8

8.1 Introduir la perspectiva de gènere en l'observació i l'anàlisi de la realitat històrica i actual, identificant els mecanismes de dominació que han generat i mantingut la desigualtat entre homes i dones i l'assignació de rols de gènere i que han relegat les dones a un paper subordinat a la societat.

8.2 Reconèixer els moviments, les causes i els lideratges en pro de l'equitat de gènere i d'opció afectivosexual en l'època contemporània i les aportacions de les dones en diferents àmbits socials, econòmics, polítics i culturals.

8.3 Participar en debats i projectes o accions de defensa de l'equitat de gènere i de rebuig de qualsevol manifestació de discriminació i violència per mitjà de propostes d'actuació.

CRITERIS I INSTRUMENTS DE QUALIFICACIÓ

Segons els acords del Seminari de Ciències Socials el 80% de la nota prové de les proves escrites (dues per trimestre), que seguiran models semblants als de les PAU, especialment a 2n de Batxillerat. La competència de comunicació lingüística s'hi inclou en l'avaluació.

El 20% de la nota provindrà de les activitats que es demanin (de nou tenint en compte també la competència de comunicació lingüística).